Viridis
Onderzoeksbureau
voor natuur en landschap

April 2025

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL
Ontwikkelingen westzone Vathorst, Amersfoort

In opdracht van: Ontwikkelingsbedrijf Vathorst Beheer BV
Projectnummer: 2025-079

© 2025 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Randweg 30
4104 AC Culemborg
T 0345 753 275
E info@bureau-viridis.nl
W www.bureau-viridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 820598215B01
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst: T.P.A. (T.PA. (Tijl) van Hattum
Veldonderzoek: T.P.A. (T.PA. (Tijl) van Hattum
Foto's: S. (Susan) Zwerver

Foto voorblad: S. (Susan) Zwerver,

Projectnummer: 2025-079
Wijze van citeren: van Hattum, T.P.A. (2025). Ecologisch werkprotocol, Ontwikkelingen westzone Vathorst, Amersfoort. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-079.

In opdracht van: Ontwikkelingsbedrijf Vathorst Beheer BV
Contactpersoon: M. (Martin) van den Barg

Datum: 1-4-2025
Ondertekening: S. (Susan) Zwerver
Paraaf: SZ

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2022, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1 Inleiding 2

1.1 Aanleiding en context 2

1.2 Uitgangspunten..... 2

2 Plangebied en werkzaamheden..... 3

2.1 Beschrijving van het plangebied 3

2.2 Waarnemingen 3

2.2.1 Kleine marterachtigen 3

2.2.2 Konijn 3

2.2.3 Haas 3

2.3 Beschrijving van de werkzaamheden..... 3

2.4 Planning 4

3 Ecologisch werkprotocol 6

3.1 Algemeen 6

3.2 Looptijd ontheffing 6

3.3 Meldingsplicht..... 6

3.4 Mitigerende en compenserende maatregelen 7

3.4.1 Voorafgaand aan werkzaamheden..... 7

3.4.2 Start werkzaamheden en vrijgave..... 7

3.4.3 Tijdens werkzaamheden..... 7

3.4.4 Na afsluiten werkzaamheden..... 7

3.5 Overige voorwaarden..... 8

3.6 Soort specifieke maatregelen..... 8

3.6.1 Kleine marterachtigen 9

3.6.2 Konijn..... 9

3.6.3 Haas 9

Bijlage A. Plankaart Westelijk Park 11

Bijlage B. Beheerplan compensatiegebieden...14

Bijlage C. Instructie inzaaien compensatie gebieden 17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Ontwikkelingsbedrijf Vathorst Beheer BV (OBV) is voornemens om de komende jaren, in samenwerking met o.a. de Gemeente Amersfoort, binnen de gemeentegrenzen van Amersfoort langs de westzone van Vathorst planontwikkelingen te realiseren. Deze ontwikkelingen bestaan o.a. uit de realisatie van circa 300 verplaatsbare woningen voor jonge gezinnen, starters en statushouders, een nieuwe hockey accommodatie en het doortrekken van de Laan van Bovenduist inclusief ontsluitingsweg richting de verplaatsbare woningen. Daarnaast is de ontwikkeling van het Westelijk park al in uitvoering. De werkzaamheden maken deel uit van diverse projecten waarvoor de bestemmingsplannen reeds zijn vastgesteld.

Deze werkzaamheden veroorzaken negatieve effecten op ter plaatse voorkomende beschermde natuurwaarden[1] en zijn dus een flora en fauna activiteit. Hierdoor worden door uitvoer van de activiteiten verbodsbepalingen van de Omgevingswet overtreden. Op basis van habitatbeoordelingen is een omgevingsvergunning aangevraagd en verkregen voor haas, konijn en kleine marterachtigen.

1.2 Uitgangspunten

Voorliggend Ecologisch Werkprotocol hanteert de richtlijnen uit de Omgevingsvergunning die op 25-02-2025 is toegekend voor de voorgenomen werkzaamheden om schadelijke effecten van de (uitvoering van de) werkzaamheden op aanwezige of te verwachten soorten te voorkomen (zaaknummer Z-PU-2025-000240). In aanvulling hierop zijn er voor de betreffende soorten beheerplannen voor de compensatiegebieden opgesteld. Deze beheerplannen zijn zodanig opgesteld dat ze gebruikt kunnen worden tot de overdracht van de gronden aan de Gemeente Amersfoort en dienen om de compensatiegebieden langdurig geschikt te houden voor de beschermde soorten.

Daarnaast geeft het werkprotocol een handreiking voor de werkwijze wanneer tijdens de realisatie van het project beschermde soorten worden aangetroffen. Ook wordt het handelen conform de zorgplicht, welke geldt voor alle in het wild levende planten en dieren, meegenomen. Het onderzoeksrapport (Zwerver, 2024[2]) heeft gediend als onderbouwing van de ontheffingsaanvraag. De ontheffing is verleend van 01-04-2025 tot en met 30-04-2027.

Dit Ecologisch Werkprotocol dient op de werklocatie aanwezig te zijn en alle betrokken partijen moeten op de hoogte zijn van de inhoud.

Daarnaast moet een afschrift van de verleende ontheffing op de locatie aanwezig zijn, zodat deze op verzoek getoond kunnen worden aan de bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

[1] Beschermde soorten: alle onder Omgevingswet beschermde soorten in de provincie Utrecht.

[2] Zwerver, S, 2024. Activiteitenplan: Haas, konijn en kleine marterachtigen Ontwikkelingen westzone Vathorst, Amersfoort. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2024-146.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen langs de westzone van Vathorst, in de gemeente Amersfoort. Het plangebied ligt ten noorden van de stad Amersfoort en wordt begrensd door enerzijds de reeds ontwikkelde delen van Vathorst en anderzijds door agrarisch buitengebied. Het plangebied bestaat uit: de aan te leggen hockey accommodatie, de verplaatsbare woningen en de Laan van Bovenduist en heeft een totale oppervlakte van ongeveer 11 ha (Figuur 2.1). In de rest van het rapport wordt met 'plangebied' deze drie ontwikkelingen bedoeld.

Ten westen van het plangebied ligt de stortlocatie van Renewi en binnen het plangebied liggen de bouwgronden die de toekomstige locatie vormen voor de voorgenomen werkzaamheden zoals beschreven in paragraaf 1.3. Daarnaast is eveneens een tijdelijk gronddepot ten behoeve van de realisatie van de wijk Vathorst aanwezig. Ten zuiden van het tijdelijk gronddepot is een perceel mede in gebruik als opslagterrein van derden. Omdat de huidige ontwikkelingen deel uitmaken van een langlopend project zijn de bouwgronden reeds in ontwikkeling. In de oorspronkelijke situatie ging het op deze locatie om vrij intensief gebruikte landbouwgronden tot het moment dat de percelen ontwikkeld worden. Vanaf het moment dat het gebruik als agrarisch gebied is opgezegd zijn de braakliggende percelen als beheermaatregel ingezaaid en worden deze extensief beheerd. Inmiddels bestaat het gebied door de doorlopende ontwikkelingen grotendeels uit braakliggend terrein.

2.2 Waarnemingen

Op basis van eerder uitgevoerde onderzoeken in de omgeving van het plangebied, literatuuronderzoek en een habitatscan is beoordeeld dat haas, konijn, bunzing, wezel en hermelijn (kleine marterachtigen) in en rondom het plangebied voorkomen. Ten tijde van deze ecologische onderzoeken stonden deze soorten op de vrijstellingslijst en is destijds daarom geen soortgericht onderzoek uitgevoerd. Er is voor deze soorten dus geen resultatenrapport beschikbaar.

2.2.1 Kleine marterachtigen

Op basis van de habitatkenmerken is vastgesteld dat het tijdelijke gronddepot, de greppels en de oevers langs de sloten de meest geschikte habitats binnen het plangebied vormen. In deze delen is het meeste voedsel te vinden, en in de beschutting langs de oevers en greppels, en in de structuren binnen het tijdelijk gronddepot is vanwege de hoge mate van geschiktheid de aanwezigheid van verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel niet uit te sluiten.

2.2.2 Konijn

Het leefgebied voor konijn binnen het plangebied bevindt zich met name op en rondom het tijdelijke gronddepot. Dit gebied wordt vermoedelijk hoofdzakelijk gebruikt om te foerageren. De konijnen die binnen het plangebied aanwezig waren zijn waarschijnlijk afkomstig van de startlocatie van Renewi. Op de stortlocatie is een rustig leefgebied aanwezig met veel beschutting en foerageermogelijkheden, dit vormt het ideale leefgebied voor konijn. Echter is niet uit te sluiten dat er vluchtburchten aanwezig zijn onder de dichte vegetatie.

2.2.3 Haas

Het plangebied bevat geschikt habitat voor de haas in de vorm van akkers en wat ruigte, deze soort is dan ook in het gehele plangebied in aanwezig. De aanwezigheid van legers kan niet worden uitgesloten.

2.3 Beschrijving van de werkzaamheden

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit de voortzetting van de ontwikkeling van de woonwijk Vathorst en bestaat uit verschillende onderdelen. De inrichting van het gebied en de labels van de percelen waarop compensatie voor haas wordt gerealiseerd (A t/m G) worden weergegeven in figuur 2.2 en onderstaand kort beschreven.

Verplaatsbare woningen

Aan de westzijde van het plangebied worden 300 verplaatsbare woningen gerealiseerd. Deze woonbuurt biedt veel ruimte aan groen. Belangrijk is de groene aansluiting aan het naastgelegen Westelijk park. Het

oppervlak van deze ontwikkeling beslaat ongeveer 4 ha en wordt gerealiseerd op een locatie waar in de huidige situatie agrarisch gebied aanwezig is.

Hockey accommodatie
Zuidelijk van de laan van Bovenduist zal een nieuwe hockey accommodatie worden aangelegd bestaande uit vijf velden en bijbehorend clubgebouw. De oppervlakte van de hockey accommodatie is ongeveer 6 ha en is gesitueerd op de locatie van het tijdelijke gronddepot.

Laan van Bovenduist
De huidige Laan van Bovenduist wordt verder doorgetrokken om bovenstaande ontwikkelingen te ontsluiten. Deze weg komt als een verhoogd weglichaam in het landschap te liggen. Verschillende langzaam-verkeersroutes gaan op maaiveld niveau onder dit verhoogde weglichaam door. Het deel van de Laan van Bovenduist wat in deze fase van de ontwikkelingen gerealiseerd wordt beslaat ongeveer 1 ha en is gelegen tussen de Hockey accommodatie en de verplaatsbare woningen. In de huidige situatie is ligt hier het tijdelijke gronddepot

Het Westelijk park
Het grootste deel van de ontwikkeling bestaat uit de realisatie van het Westelijk park. Dit uitgestrekte park met een oppervlakte van ongeveer 32 ha loopt als een groene zone tussen bovenstaande ontwikkelingen en de reeds bestaande woonwijken in. Het park krijgt verschillende deelgebieden. In het zuidelijke deel wordt het waterbos aangelegd. Dit deelgebied bestaat uit een natuurlijk gebied met een ecologisch beheer en inrichting. Het centrale deel is gericht op recreatie voor bewoners van de aangrenzende wijken, hier is ruimte voor sport en spel in een groene parkinrichting. Het noordelijke deel bestaat uit meer boomrijk gebied met open weide en ruige bloemrijke grasvelden. Een groot deel van het park bestaat daarnaast uit oppervlaktewater met natuurvriendelijke oevers. Omdat het Westelijk park reeds in ontwikkeling was voor vrijstelling m.b.t. de kleine marterachtigen, haas en konijn is ingetrokken maakt deze ontwikkeling geen deel uit van de aanvraag. Echter wordt het Westelijk park wel gebruikt als compensatiegebied, om deze reden wordt de locatie hier wel genoemd.

2.4 Planning

Het betreft in dit geval een voortzetting van werkzaamheden in het kader van een groot meerjarig project. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd, de eerste fase bestaat uit de realisering van de verplaatsbare woningen, het streven is om zo snel mogelijk na de vergunningverlening met deze werkzaamheden te beginnen. Fase 2 bestaat vervolgens uit de realisatie van de hockey accommodatie en tenslotte aanleg van de Laan van Bovenduist, de startdatum van deze ontwikkeling is nog niet bekend. Naar verwachting zijn alle werkzaamheden eind 2026 afgerond.

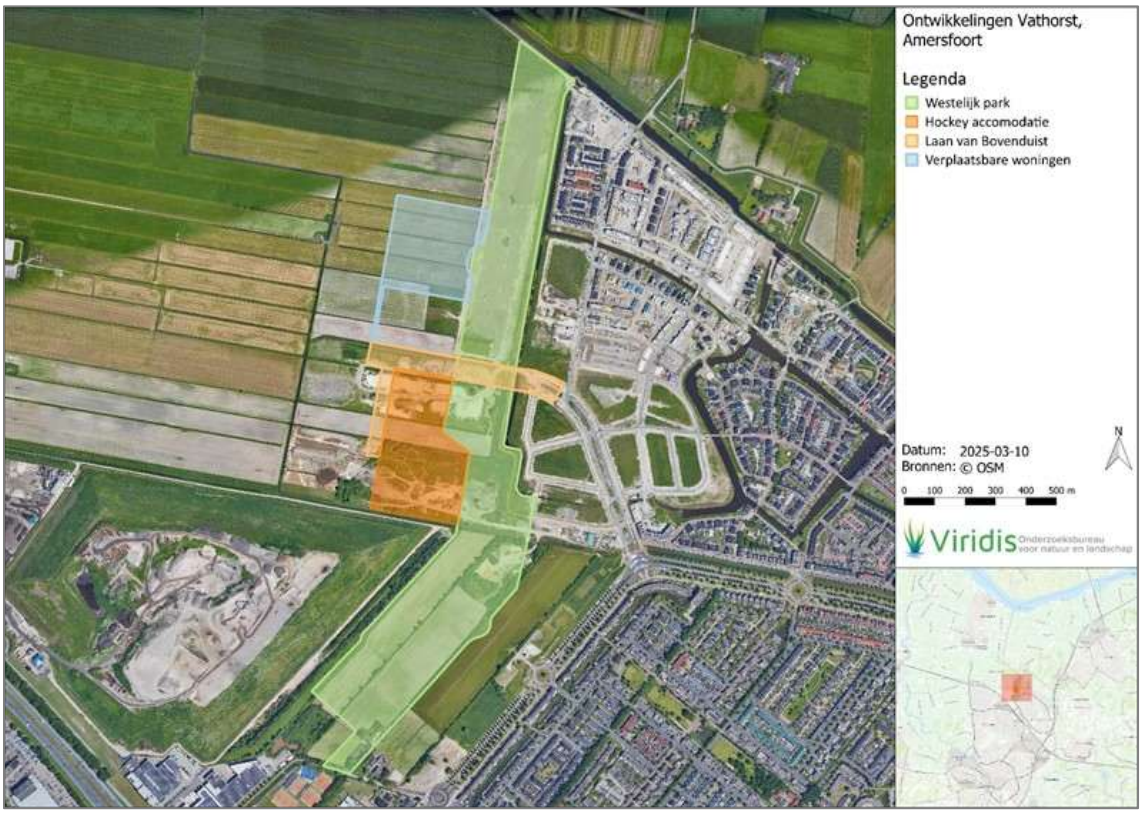

Figuur 2.1 | Overzicht van het plangebied waarop de contouren van de toekomstige functies zijn ingetekend.

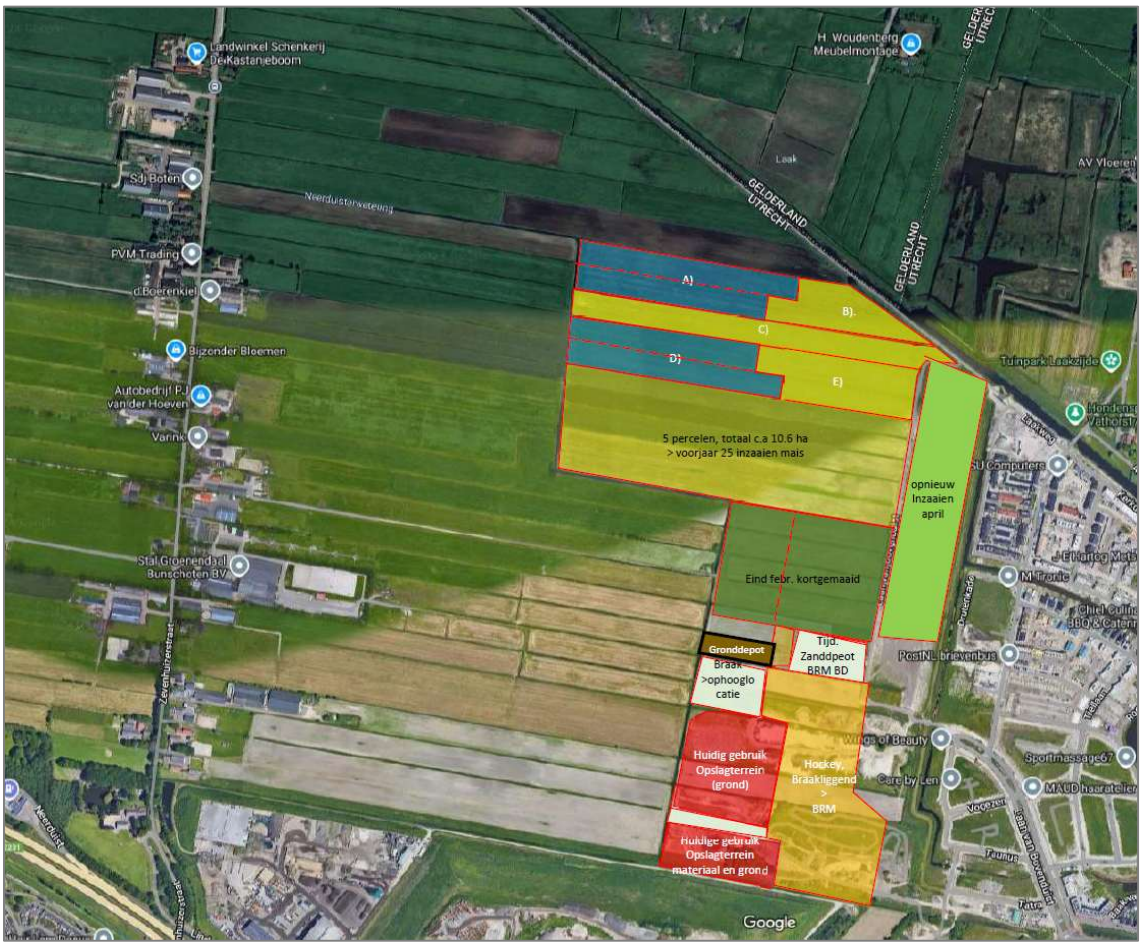

Figuur 2.2 | Huidige indeling van het plangebied en een overzicht van de uitgevoerde/uit te voeren werkzaamheden.

3 Ecologisch werkprotocol

3.1 Algemeen

Volgens de toegekende Omgevingsvergunning dient een Ecologisch Werkprotocol opgesteld te worden met de voorschriften uit de ontheffing en de beheerplannen voor de compensatiegebieden. De maatregelen uit de vergunning moeten worden getroffen om de schadelijke effecten van de (uitvoering van de) werkzaamheden op aanwezige of te verwachten soorten te voorkomen of verzachten. De beheerplannen worden zodanig opgesteld dat ze gebruikt kunnen worden om de compensatiegebieden langdurig geschikt te houden voor de beschermde soorten tot de overdracht van de gronden aan de Gemeente Amersfoort plaatsvindt. In Tabel 3.1 zijn de soorten weergegeven waarvoor maatregelen getroffen moeten worden. Tijdens de werkzaamheden dient de uitvoerende partij de algemene zorgplicht in acht te nemen. Dit houdt in dat de werkzaamheden met de minste schade aan planten en dieren worden uitgevoerd.

3.2 Looptijd ontheffing

Omgevingsvergunning is verleend voor het Bal Art. 11.54, eerste lid, aanhef en onder g. Gedurende de periode van 01 -04-2025 tot en met 30-04-2027.

3.3 Meldingsplicht

De volgende meldingen moeten worden gedaan aan Provincie Utrecht:

- Uiterlijk 2 weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient de vergunninghouder het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig te hebben ingevuld en ingediend bij RUD Utrecht. Hierbij dient dit Ecologisch werkprotocol bijgevoegd te worden.
  Bureau Viridis zal de startmelding verzorgen.
- Na afronden van de werkzaamheden dient het meldingsformulier 'Eind werkzaamheden soortbescherming' volledig in te worden gevuld.
  - Hierbij dient het logboek / eindnotitie te worden bijgevoegd. Hierin ecologische keuzes vastgelegd worden (H. 3.4.3).
- Bureau Viridis verzorgt enkel de tussentijdse notitie. De ecoloog van de uitvoerende partij dient te zorgen voor het logboek/eindnotitie

Contactgegevens ecologisch begeleider:

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal de ecologische begeleiding worden uitgevoerd door de ecoloog van de uitvoerende partij. Deze is ten tijde van het opstellen van het Ecologisch werkprotocol nog niet bekend. Zodra deze bekend is wordt het ecologisch werkprotocol aangepast met de contactgegevens.

Tabel 3.1 | Soorten waar mitigerende maatregelen voor genomen moeten worden

Functie	Soort	Locatie	Beschermingsstatus
Verblijfplaats, foerageergebied	**Haas**	**Gehele plangebied**	**Bal Art. 11.54**
Potentieel vluchtburchten, Foerageergebied	**Konijn**	**Op de grens met de stort locatie van Renewi**	**Bal Art. 11.54**
Verblijfplaats, foerageergebied	**Kleine marterachtigen**	**Struweel bij tijdelijke gronddepot, de greppels en de sloten**	**Bal Art. 11.54**

3.4 Mitigerende en compenserende maatregelen

In onderstaande paragraaf worden de eerst algemene maatregelen beschreven in de verschillende fasen van de werkzaamheden. Vervolgens worden de soort specifieke maatregelen omschreven. De beheerplannen voor de compensatiegebieden zijn opgenomen in bijlage B. Ontwikkelingsbedrijf Vathorst Beheer BV heeft zelf kaarten opgesteld waarin nauwkeurig staat ingetekend en omschreven waar, wanneer en hoe welke zaadmengsels worden ingezaaid in de compensatiegebieden. Deze zijn opgenomen in bijlage C.

3.4.1 Voorafgaand aan werkzaamheden

- Werkzaamheden worden zoveel als mogelijk buiten de kwetsbare periode van de aanwezige soorten opgestart en/of uitgevoerd (tabel 3.2).
- Voorafgaand aan de werkzaamheden moet de aanwezige vegetatie kort afgemaaid worden. Dit dient te gebeuren van oost naar west zodat eventueel aanwezige dieren de mogelijkheid hebben om richting het open gebied te vluchten. Tussen de maaiwerkzaamheden en de vluchtroute mogen op dat moment geen andere werkzaamheden plaatsvinden die de vluchtroute mogelijk kunnen blokkeren. Het maaien moet voor de start van de kwetsbare periodes uitgevoerd zijn en gedurende het project bijgehouden worden zodat de vegetatie kort blijft en het terrein ongeschikt.
- De aantasting van het leefgebied van haas, konijn en kleine marterachtigen mag alleen plaatvinden nadat de compensatiegebieden voor deze soorten functioneel zijn.

3.4.2 Start werkzaamheden en vrijgave

- Het Ecologisch Werkprotocol dient voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden besproken te worden en bekend te zijn bij de uitvoerder(s).
- De locaties waar werkzaamheden worden gestart moeten natuurvrij worden verklaard door een ecologisch deskundige[3].

3.4.3 Tijdens werkzaamheden

- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van de ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn;
- Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek wordt gerapporteerd over de gemaakte ecologische keuzes, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol, de compenserende maatregelen en de locatie daarvan, en ten slotte over de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen die zijn beschreven in Bijlage 1 van de Omgevingsvergunning.
- De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen uit de Omgevingsvergunning en het Activiteitenplan moeten worden opgevolgd.
- Kunstmatige verlichting en geluid van machines en/of mensen in de nachtelijke uren werkt verstorend op met name fauna. De werkzaamheden vinden daarom zoveel mogelijk overdag plaats.
- Bij werkzaamheden gedurende de avond en nacht wordt slechts verlichting gebruikt die weinig uitstraalt naar de omgeving (object-gericht).
- De werkzaamheden dienen in één richting uitgevoerd te worden, richting een vrije ruimte, zodat eventueel aanwezige fauna de mogelijkheid heeft om te vluchten.
- De werkzaamheden worden door een ecologisch deskundige begeleid.

3.4.4 Na afsluiten werkzaamheden

De alternatieve compensatiegebieden voor haas moeten beschikbaar en functioneel worden gehouden. Hierbij dient ecologisch beheer van de compensatiegebieden plaats te vinden.

[3] Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een ecologisch deskundige iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. Alle medewerkers van Bureau Viridis voldoen aan de eisen van het ministerie en zijn ecologisch deskundig.

Tabel 3.2 | Tabel waarin per aanwezige beschermde soort de (minst)kwetsbare periode is aangegeven

	Jan		Feb		Mrt		Apr		Mei		Jun		Jul		au		Sep	
Wezel																		
Hermelijn																		
Bunzing																		
Haas																		
Konijn																		

3.5 Overige voorwaarden

Indien er tijdens de werkzaamheden onverhoopt andere beschermde soorten of verblijfplaatsen worden aangetroffen, moet het werk worden stilgelegd en moet direct de begeleidende ecoloog worden gebeld om te bepalen of/hoe het werk kan worden voortgezet. Om te voorkomen dat jonge hazen en vogelnesten in het plangebied aanwezig zijn mag de vegetatie op de bouwlocaties van het hockeyveld en de verplaatsbare woningen niet langer dan 10 centimeter worden. In verband met oeverzwaluw mogen taluds in het plangebied waar in of rondom gewerkt gaat worden niet steiler zijn dan 45 graden. Wanneer dit niet mogelijk is moeten deze taluds worden afgedekt met zeil.

3.6 Soort specifieke maatregelen

Er gelden onder deze Omgevingsvergunning soort specifieke compenserende maatregelen. Compensatie voor kleine marters en konijn vindt met name plaats in het Westelijk park. Compensatie van haas vindt plaats op de percelen ten noorden van de te realiseren woningen en hockeyvelden. In onderstaande maatregelen wordt steeds verwezen naar de verschillende delen van het Westelijk park. Deze delen van het park zijn gedetailleerd uitgewerkt de “plankaart” (Bijlage A). Ten slotte moeten de compensatiegebieden van haas, konijn en kleine marterachtigen ecologisch worden beheerd. Om de maatregelen beter te kunnen plaatsen worden hier zeer beknopt de verschillende delen beschreven.

Waterbos

Het Waterbos is gelegen in het meest zuidelijk deel van het park en is, zoals de naam al aangeeft, het meest waterrijke deel van het park. Hier wordt veel oppervlaktewater met niet publiekelijk toegankelijke eilanden gerealiseerd.

Parkweide

Direct ten noorden van het Waterbos ligt de Parkweide, in dit deel van het park is meer ruimte voor recreatie en (kleinschalige) evenementen. Dit deel van het park wordt deels verlicht. Dit wordt zichtbaar gemaakt door een meer intensiever gazonbeheer en een wat opener karakter. Desondanks is ook hier ruimte voor groen, in de vorm van heggen, bomen en een groene extensief beheerde oeverzone aan de westzijde.

Laan van Bovenduist

Hoewel de Laan van Bovenduist niet direct deel uitmaakt van het Westelijk park vormt het door de verhoogde ligging een scheiding tussen de Parkweide en het meest noordelijke deel de Bomenweide. De verhoogde ligging zorgt ervoor dat er een talud aanwezig is die mogelijkheden biedt voor vestiging van konijn. Dit wordt bij de soortspecifieke maatregelen voor konijn verder toegelicht.

Bomenweide

De Bomenweide is het meest noordelijke deel van het Westelijk park en loopt door tot aan de Laak. Dit deel van het park is, m.u.v. de zuidelijk gelegen parkeerplaats, volledig onverlicht. De Bomenweide bestaat uit verspreid geplaatst (fruit)bomen en een afwisseling van open weide en ruige bloemrijke grasvelden. Omdat dit deel ’s nachts niet verlicht wordt biedt het kansen als foerageergebied en verbindingszone voor de diverse soorten.

Stortlocatie Renewi

Ten zuiden van het plangebied ligt de stort locatie van Renewi. Rondom deze stortlocatie wordt op de grens met het Westelijk park een groene zone aangelegd bestaat uit een braam-rietzone en struweel bestaande uit o.a. sleedoorn en meidoorn. Er wordt weinig tot geen beheer toegepast op deze strook. Deze strook biedt dekking en verblijfplaatsen voor kleiner marters en konijnen.

In onderstaande alinea’s worden de soort specifieke beheerplannen en compenserende maatregelen beschreven.

3.6.1 Kleine marterachtigen

In het gehele Westelijk park worden structuren gecreëerd welke gebruikt kunnen worden door kleine marters, zo worden er over de gehele lengte extensief beheerde taluds aangelegd evenals drasbermen op diverse locaties aan de westelijke zijde. In het parkdeel Waterbos wordt echter volledig ingezet op compensatie voor kleine marters. Onderstaand worden de richtlijnen beschreven voor de compensatiegebieden. In Bijlage B wordt het specifieke beheerplan beschreven.

- Het Waterbos bestaat uit een waterrijke omgeving, en bevat eilanden in het oosten, en een wandelpad in het westen. Om menselijke verstoringen, te minimaliseren zal (nadat het park definitief is ingericht en aangeplant) het wandelpad niet verlicht worden en zijn honden hier niet toegestaan. Daarnaast zijn de eilanden niet toegankelijk voor het publiek. Dit is essentieel voor het realiseren van geschikte verblijfplaatsen.
- Het beheer van de eilanden in het Waterbos is gericht op het minimaliseren van ingrijpen zodat er geïsoleerde en rustige delen ontstaan met voldoende schuilplaatsen door verruiging.
- Er worden minimaal vier marterhopen aangelegd in en rondom het Waterbos, de globale locaties van de marterhopen zijn weergegeven in figuur A.2 (Bijlage A) De eerste twee marterhopen zijn gerealiseerd op 30-03-2025. De overige twee worden aangelegd wanneer de benodigde materialen hiervoor beschikbaar komen (naar verwachting april/mei 2025).
- De marterhopen bestaan uit takkenhopen en worden aangelegd conform de richtlijnen uit de “Beheerwijzer Landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen” (Westra & Kuiters, 2018). In bijlage B staat kort de vormgeving toegelicht.

3.6.2 Konijn

Het belangrijkste deel van de compensatie voor konijn is gelegen op en rondom het talud langs de Laan van Bovenduist. Op het talud wordt een geschikte situatie gecreëerd voor het maken van een burcht, hier omheen worden struwelen en kruidenrijk grasland gecreëerd. De werkzaamheden in dit gebied worden waarschijnlijk afgerond in oktober 2026. Onderstaand worden de richtlijnen voor het compensatiegebied beschreven. In Bijlage B wordt het specifieke beheerplan beschreven.

- Langs het talud van de Laan van Bovenduist wordt habitat gecreëerd waarin konijnen een burcht kunnen graven. Er wordt geen kunstburcht aangelegd maar de bodem zal makkelijk vergraafbaar zijn (los maar ingeklonken zand) zodat er een natuurlijke situatie kan ontstaan. Dit habitat krijgt een oppervlakte van 0,6 ha.
- Het talud wordt voorzien van een braamstruweel wat zal zorgen voor een goede beschutting van de burcht. Het braamstruweel voorkomt eveneens dat honden de burcht kunnen bereiken.
- In het deelgebied Parkweide en Bomenweide worden diverse graslanden gerealiseerd, deze varieren van kort gazon tot kruidenrijke weides waardoor er een gevarieerd voedselaanbod ontstaat.
- De intensievere beheerde gazons in de directe omgeving van de konijnenburcht worden ingezaaid met een klavermengsel of een “M5 Nectar onder het maaimes” zaadmengsel. Dit zorgt ook op de intensief beheerde gazons voor een divers voedselaanbod. Indien mogelijk wordt dit op alle intensief beheerde gazons toegepast.
- Tussen de burcht en de foerageergebieden worden diverse structuren aangelegd zodat konijnen beschut tussen burcht en foerageergebied kunnen bewegen. Deze structuren bestaan o.a. uit een dichte aanplant van bomen en heesters, extensief beheerde oeverzones, en de extensief beheerde groenstrook in de onderdoorgang (fietstunnel).

3.6.3 Haas

De maatregelen voor haas zijn op de lange termijn gericht op het verbeteren van leefgebied elders dan te proberen de haas een plek te geven binnen het ontwikkelingsgebied. Dit valt echter buiten de scope van dit ecologisch werkprotocol en bijbehorende vergunning. Tot dat er elders permanent compensatiegebied is gerealiseerd wordt er leefgebied gecreëerd grenzend aan het plangebied op percelen A tot en met E (bijlage C). In het westelijk park worden tevens enkele maatregelen getroffen. Het compensatiegebied wordt als volgt gerealiseerd:

- Percelen B (154 are) en E (196 are) worden in april ingezaaid met een kruidenmengsel.
- Op percelen A (280 are), C (250 ar3) en D (280 are) wordt de bestaande vegetatie (geschikt voor haas) gehandhaafd totdat de zaadmengsels op de andere percelen zijn aangeslagen (rond september). Vervolgens worden deze percelen gemaaid en ingezaaid met kruidenmengsel.

- Percelen A en D zijn gereserveerd als toepassingslocatie voor het verwerken van overtollige grond die vrijkomt uit verschillende werken binnen het plangebied. Dit houdt in dat op deze percelen het maaiveld met gemiddeld 30 centimeter wordt verhoogd. Indien dit het geval is ontstaat er een transportroute door perceel B of E. Voor deze transportroute geld:
    - Deze mag niet breder zijn dan noodzakelijk.
    - Mag niet over potentiële verblijfplaatsen beschermde soorten lopen.
    - Dient kortgemaaid te blijven zodat er geen soorten verstopt kunnen raken in de hoge vegetatie.
    - Er dient altijd stapvoets gereden te worden zodat eventueel aanwezige soorten de kans hebben te vluchten.
- De totale oppervlakte van het compensatiegebied moet een minimale oppervlakte hebben van 9,7 hectare (totale oppervlakte verloren leefgebied).
- Het beheer van het compensatiegebied wordt afgestemd op de vegetatie, het uitgangspunt hierbij is extensief beheer met afstemming van de 1e maaibeurt op de kwetsbare voortplantingsperiode van de haas (1 januari tot 1 oktober)
- Er is een verbinding gerealiseerd tussen de Bomenweide, en het omliggende agrarische landschap.
- De Bomenweide zelf wordt ingezaaid met kruidenmengsel en vervolgens ecologisch beheert (Bijlage B)

Tabel 3.3 I Planning mitigerende maatregelen

Werkzaamheden	Periode
Realisatie 1e 2 marterhopen	30-03-2025 (gereed)
Realisatie compensatiegebied binnen het westelijk park	Maart 2025
Realisatie overige 2 marterhopen	April/mei 2025
Inzaaien percelen B en E	April 2025
Inzaaien Bomenweide	April 2025
Inzaaien Waterbos en Parkweide	April – mei 2025
Inzaaien percelen A, C en D	September 2025
Aanplant bomen / beplantingsfase 1 (Waterbos / Parkweide)	Q4-2025 / Q1 2026
Aanplant bomen / beplantingsfase 2 (Laan van Bovenduist / Bomenweide)	Q4-206 / Q1-2027

Bijlage A. Plankaart Westelijk Park

Figuur A.1 | Waterbos (Bron: Plankaart Westelijk Park - West 8).

Figuur A.2 | Parkweide en Laan van Bovenduist (Bron: Plankaart Westelijk Park - West 8)

Figuur A.3 | Bomenweide (Bron: Plankaart Westelijk Park - West 8).

Bijlage B. Beheerplan compensatiegebieden

Onderstaand worden de beheerplannen voor beschermde soorten voor de verschillende onderdelen van het westelijk park omschreven. Ook wordt er ingegaan op het beheer voor haas op omliggende percelen. Om de vegetatie de kans te geven zich te ontwikkelen dient het beheer hiervan pas in september 2025 of juni 2026 plaats te vinden. Dit kan per locatie verschillen en hangt af van hoe snel de vegetatie zich ontwikkeld.

Voor de verschillende delen van de compensatiegebieden bestaan enkele overkoepelende richtlijnen. Essentieel is dat het beheer en andere ingrepen die (potentiële) verblijfplaatsen aan kunnen zo veel mogelijk buiten de kwetsbare periode worden uitgevoerd. Hiervoor kan de kwetsbare periode van haas worden aangehouden (1 januari tot 1 oktober), deze omvat de kwetsbare perioden van de andere beschermde soorten. Daarnaast moet er één richting op worden gewerkt zodat dieren de mogelijkheid hebben om te ontsnappen. Ten slotte moeten dergelijke werkzaamheden in fasen worden uitgevoerd zodat er altijd voldoende geschikt leefgebied ongemoeid blijft en de migratieroutes van oost naar west ongeschonden blijven.

De plannen zijn gebaseerd op informatie afkomstig uit de soortbeschrijvingen van de Zoogdiervereniging (2025), het 'Compensatie en mitigatie plan kleine marterachtigen' (van Berkel, 2020), de 'Beheerwijzer landschappelijke maatregelen kleine marterachtigen' (Westra & Kuiters, 2018), het boekwerk 'Ecologisch groenbeheer in de praktijk' (Boer & Schils, 2011) en het onderzoek naar habitatseisen van haas door Swalinsky et al. (2019).

B.1 Overkoepelend maaibeheer

Specifiek voor het maaien geldt dat er altijd per habitat type 30 tot 50 procent van de vegetatie verspreid over het gebied gespaard moet worden volgens de principes van het sinusbeheer. Dit geld ook voor de laatste maaibeurt voor de winter, waardoor er dus de hele winter vegetatie overblijft waarin allerlei organismen kunnen overwinteren en foerageren. Daarnaast dient het maaisel te worden afgevoerd, idealiter 1 à 2 weken na het maaien. Het afvoeren verarmd de bodem wat dominantie door grassen tegengaat, en zo blijft het zonlicht de bodem bereiken. De wachttijd geeft zaden de kans om uit het maaisel los te komen, dit is essentieel voor het behouden van een goede zaadbank. Bovendien minimaliseert dit insectensterfte. Tenzij het gazon betreft mag vegetatie op minimaal 15 centimeter hoogte worden afgemaaid. Zo hebben de planten voldoende tijd om zaden te produceren, en blijven rozetten ongeschonden. Als er wordt verwacht dat hazen aanwezig zijn in het te maaien gebied is het essentieel dat er extra langzaam wordt gereden in combinatie met de inzet van wildredders.

Een belangrijk detail is dat maaibeheer altijd om maatwerk vraagt. Vanwege de vroege fase van de aanleg van de compensatiegebieden kunnen er in dit ecologisch werkprotocol alleen nog richtlijnen worden opgesteld voor deze eerste fase. Zodra de vegetatie de tijd heeft gehad om zich te ontwikkelen kan er op basis van vegetatieopnames een gedetailleerder beheerplan worden geschreven dat het meeste uit het zaaimengsel haalt en de hoogste biodiversiteit ondersteund.

Echter kunnen er in dit stadium de te maaien vegetaties al wel in grofweg drie typen vegetaties worden onderverdeeld waarvoor verschillende richtlijnen gelden:

Intensief beheerd gazon

Intensief beheerd gazon kan tussen maart en oktober zeer frequent gemaaid worden op 4 centimeter hoogte vanaf de grond. Na de winter volstaat eens per week maaien. Vanaf half april tot juni de zomer kan 1-2 keer per week worden aangehouden. Om in de zomer zonnebrand te voorkomen kan de frequentie worden teruggebracht naar 1 keer per twee weken.

Extensief beheerd kruidenrijk grasland

De bodem wordt geschat matig voedselrijk en licht vochtig te zijn waardoor een maaifrequentie van twee keer per jaar volstaat. Bij een keer per jaar maaien zal

de vegetatie te veel verruigen. De eerste maaibeurt dient te worden uitgevoerd tussen 15 juni en 15 juli. Dit geeft voorjaarsbloeiers de kans zaad te zetten. Als er wordt verwacht dat hazen aanwezig zijn in het gebied is het essentieel dat er extra langzaam wordt gereden in combinatie met de inzet van wildredders. De tweede maaibeurt dient te worden uitgevoerd tussen 1 september en 15 oktober.

Extensief beheerde ruigte
Ruigtes hoeven maar eens in de 2 tot 5 jaar gemaaid te worden tussen 1 oktober en 1 november.

B.2. Waterbos

Onder het waterbos vallen de (schier)eilanden en omliggende bosschages ten zuiden en westen van de intensiever beheerde Parkweide. Hier wordt de compensatie gespitst op kleine marterachtigen. Zoals omschreven bij de soortspecifieke maatregelen in hoofdstuk 3.6.1 is ligt de focus hier op het minimaliseren van ingrijpen zodat er voldoende schuilplaatsen in de vorm van struweel ontstaan. De focus ligt hier dus niet op het creëren van foerageergebied, wat juist bestaat uit structuurrijke graslanden bestaat. De verruiging heeft echter wel degelijk een positief effect op het voedselaanbod doordat amfibieën en muizen meeprofiteren.

Er is over het algemeen geen risico dat door successie het struweel verdwijnt, hier hoeft dus niet op te worden ingegrepen. De blauwe dooradering en de aangrenzende stortplaats voorkomen dat lichtinval op de struiklaag op den duur wegvalt, tevens wordt de successie geremd door de natte omstandigheden.

Om de diversiteit van de vegetatiestructuur en dus de potentiële soortenrijkdom te vergroten is het mogelijk om in het waterbos elke 10 jaar 6 patches van circa 60 vierkante meter verspreid over het gebied af te zetten, zoals dat wordt gedaan voor hakhout beheer. Het is van belang dat verbindingen met de marterhopen naar het omliggende landschap hierbij behouden blijven.

Het grotere eiland waar het wandelpad op ligt dient niet te verruigen. De vegetatie moet worden gemaaid volgens de richtlijnen van extensief beheerd kruidenrijk grasland. Als na verloop van de moerascipressen dermate groot zijn dat de kruidlaag het karakter krijgt van een bosbodem kan het maaien worden teruggeschroefd naar 1 keer per twee jaar.

In de rietzones en bovenwatertaluds mag de vegetatie de ruimte krijgen om ruigte te vormen. Hier kan dus het beheer van extensief beheerde ruigtes worden toegepast

Verder gelden er voor de aanleg van marterhopen specifieke richtlijnen:

- Er wordt boven het maaiveld een fundering aangelegd bestaande uit lokaal afkomstig zand, grind of zeer fijn vertakkingsmateriaal
- De nestkamer: twee boomstammen (1m lang, diameter 15-20 cm) worden op de fundering aangebracht. Daarop worden 4 boomstammen (zelfde formaat) aangebracht die het dak vormen. De ruimte die is ontstaan wordt gevuld met hooi.
- De nestkamer wordt afgedekt met grof en fijn snoeimateriaal tot er een marterhoop van minimaal drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog is ontstaan.

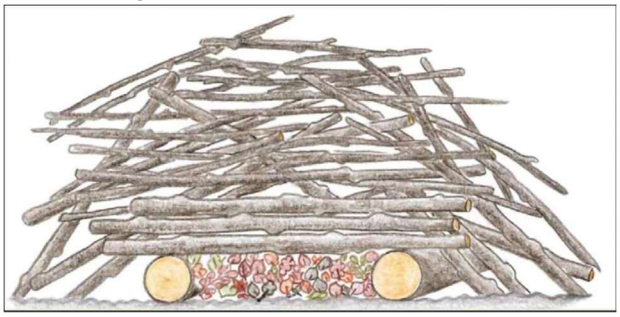

Figuur B 1 | Marterhoop (Westra & Kuiters, 2018).

- Het is belangrijk dat de marterhopen worden aangelegd op de locaties die zijn aangegeven in bijlage A, zodat de kans dat de verblijfplaatsen worden verstoord door mensen en honden wordt geminimaliseerd.

B.3. Laan van Bovenduist

De Laan van Bovenduist wordt aan beide zijden begeleid door ruigte en struweel dat omringt wordt door extensief gemaaid grasland dat doorloopt in de fietstunnel. Jaarrond moet hier een strook ruigte overblijven die aansluit op de fietstunnel waardoor dieren zich ongezien kunnen voortbewegen. Daardoor geldt ook hier dat de vegetatie aan weerszijden van de weg elke 10 jaar om en om moet worden afgezet, zoals omschreven onder kop B.2. Rondom het struweel en in de fietstunnel komt ruigte tot ontwikkeling om de

aansluiting aan het omliggende landschap te verbeteren. Om deze ruigte te behouden dient het beheer voor extensief beheerde ruigtes te worden toegepast. Hierbij is het van belang dat er te allen tijde vegetatie overblijft die de fietstunnel met het naastgelegen struweel verbindt. Zo blijft de fietstunnel als faunapassage beschikbaar.

Het beheer op het talud moet worden afgestemd op de mogelijke aanwezigheid van een konijnenburcht. De grond wordt hier namelijk zo aangelegd dat het geschikt is voor konijnen om een burcht aan te leggen. Maai- en snoeiwerkzaamheden binnen 20 meter van de ingangen van de burcht moeten zo veel mogelijk worden vermeden.

B.4. Parkweide en Bomenweide

De twee weide-delen van het park bestaan grofweg uit dezelfde componenten op het gebied van vegetatie. Door verschillen in de verhoudingen tussen lage overzichtelijke vegetatie en opgaande en opgaande onoverzichtelijke vegetatie heeft de parkweide een open karakter, terwijl de bomenweide meer verdekt is ingericht. Tussen de twee park delen wordt geen onderscheid gemaakt voor het beheer van de delen die zijn ingetekend als intensief gemaaid gras, extensief beheerd kruidenrijk grasland en talud, bosschage en losse bomen.

Het intensief gemaaide gras kan worden gemaaid volgens het gazonbeheer om de functie van deze vegetatie in het kader van recreatie te behouden. Extensief beheerd kruidenrijk dient te worden beheerd als omschreven in B.1. zodat de vegetatie niet doorontwikkeld naar ruigte. Met name rondom de parkeerplaats en in de bomenweide worden hoge dichtheden aan bomen ingepland in delen waar tevens kruidenrijk grasland zal worden ontwikkeld. In het begin kan dit prima samengaan, maar na verloop van tijd zullen de bomen steeds meer licht wegvangen. Dit zal het gevolg hebben dat de soortensamenstelling veranderd en de kruidlaag meer tijd nodig heeft om te ontwikkelen na een maaibeurt. Op den duur kan het hierdoor nodig zijn om in deze beschaduwde delen de maaifrequentie terug te brengen naar 1 keer per 1-2 jaar.

Ruigte is verder niet ingetekend in de weides. Met het oog op het verhogen van de natuurwaarde van het park en de beschutting voor de in het gebied aanwezige beschermde diersoorten is het erg gunstig om dit tot ontwikkeling te laten komen. Geschikte plekken zijn de zomen van de bosschages die grenzen aan de parkweide en delen van de weides die in de luwte van recreatie liggen.

B.5. Parkbaan en overig

Voor de vegetatie rondom de parkbaan geld hetzelfde als voor de Parkweide en Bomenweide. Echter mogen de oevers van de meest oostelijke watergang in het deel met hetzelfde peilvlak als de laak worden beheerd als extensief beheerde ruigtes. Dit creëert een noord-zuid verbinding door een relatief rustig deel van het park. Verder ten zuiden kan het beheer van de vegetatie worden opgepakt als omschreven bij B.4. De recreatie speelt hier namelijk een te grote rol.

B.6. Percelen A tot en met G

Het sleutelpunt voor het beheer van de percelen die als mitigatie worden ingericht is het creëren van een kleinschalig landschap waarin voldoende dekking aanwezig is. Voor de akkers geld dat na het maaien, de akkers moeten bestaat uit een lappendeken van wel en niet gemaaide percelen. Op de akkers dient het beheer voor extensief beheerd kruidenrijk grasland te worden toegepast. Deze lappendeken resulteert in een situatie waarin overzichtelijke delen die geschikt zijn voor foerageren worden afgewisseld met ruigere delen waar hazen naartoe kunnen vluchten en legers kunnen maken.

In, en tot en met 3 meter rondom de greppels en sloten, mag de vegetatie verruigen dient het beheer van extensief beheerde ruigtes te worden toegepast. Dit resulteert corridors die door haas, konijn en kleine marterachtigen gebruikt kunnen als verblijfplaats, foerageergebied en migratieroute.

Bijlage C. Instructie inzaaien compensatie gebieden

Tabel C.1|Uitleg kleurcodering toegepast in de onderstaande kaarten. Het zaaien vindt plaats in te rondes.

		TALUDS							VLAKKE TERREINEN					
	vak	oppervlak	talud 1:3		oppervlak	o.w. talud (>1:5)	oppervlak	b.w. talud (>1:5)	oppervlak	vlak	oppervlak	vlak	oppervlak	vlak
			1m strook	2m strook		1m strook ws		4/5m strook		boszoom		Agri Star		gazon
			Mediguran	Cruydt Hoeck		Mediguran		Cruydt Hoeck		Cruydt Hoeck		FAB mengsel		
			OE 27	G3		OE 27		G3		O1				SV7 - 15 gr/m2
			2	1,5		2		1,5		1		5		15
			gr/m2	gr/m2		gr/m2		gr/m2		gr/m2		gr/m2		gr/m2
		m2	kg	kg	m2	kg	m2	kg	m2	kg	m2	kg	m2	kg
Zaaironde 1														
	1	1350	0,9	1,4		0		0		0		0		0
	2	800	0,5	0,8		0		0		0		0		0
	3	1200	0,8	1,2		0		0		0		0		0
	4	1200	0,8	1,2		0		0		0		0		0
	5	200	0,1	0,2		0		0		0		0		0
	6	180	0,1	0,2		0		0		0		0		0
	7	525	0,4	0,5		0		0		0		0		0
	8	600	0,4	0,6		0		0		0		0		0
	9		0,0	0,0	280	0,56		0		0		0		0
	10		0,0	0,0	60	0,12		0		0		0		0
	11		0,0	0,0	250	0,5		0		0		0		0
	12		0,0	0,0		0		0	750	0,75		0		0
	13		0,0	0,0		0		0	2900	2,9		0		0
	14		0,0	0,0		0		0	450	0,45		0		0
	15		0,0	0,0		0	110	0,165		0		0		0
	subtotaal	6055	4,0	6,1	590	1,2	110	0,2	4100	4,1	0	0,0	0	0,0
	45 (noord)		0,0	0,0							35000	175		
	subtotaal	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	35000	175,0	0	0,0
Zaaironde 2 - na spitten en aanleg Flora rollen (door derden)														
	16	270	0,18	0,27		0		0		0		0		0
	17		0	0		0	600	0,9		0		0		0
	18		0	0		0	1150	1,725		0		0		0
	19	750	0,5	0,75		0		0		0		0		0
	20	720	0,48	0,72		0		0		0		0		0
	21		0	0		0		0	4400	4,4		0		0
	22		0	0		0		0	2150	2,15		0		0
	23		0	0		0		0	850	0,85		0		0
	24		0	0		0		0	220	0,22		0		0
	25		0	0		0		0	1400	1,4		0		0
	26		0	0		0		0		0	320	1,6		0
	27		0	0		0		0		0	1600	8		0
	28		0	0		0		0		0	320	1,6		0
	29		0	0		0		0		0	1600	8		0
	30		0	0		0		0		0	650	3,25		0
	31		0	0		0		0		0	820	4,1		0
	32		0	0		0		0		0	400	2		0
	33		0	0		0		0		0	700	3,5		0
	34		0	0		0		0		0	900	4,5		0
	35		0	0		0		0		0	650	3,25		0
	36		0	0		0		0		0	3300	16,5		0
	37		0	0		0		0		0	4550	22,75		0
	38		0	0		0		0		0	1550	7,75		0
	39		0	0		0		0		0	1300	6,5		0
	40		0	0		0		0		0		0	1250	18,75
	41		0	0		0		0		0		0	1850	27,75
	42		0	0		0		0		0		0	3900	58,5
	43		0	0		0		0		0		0	5300	79,5
	43		0	0		0		0		0		0	5300	79,5
	subtotaal	1740	1,2	1,7	0	0,0	1750	2,6	9020	9,0	18660	93,3	12300	184,5
	46 (noord)	1200	0,8	1,2							0	0		
	subtotaal	1200	0,8	1,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
totaal		8995	6,0	9,0	590	1,2	1860	2,8	13120	13,1	53660	268,3	12300	184,5

Inzaaien talud 1:3	8995 m2	89,95 are	0,90 ha	
Inzaaien talud >1:5	2450 m2	24,5 are	0,25 ha	
Inzaaien vlak	79080 m2	790,8 are	7,91 ha	
Mediguran OE 27	7,2 kg			
Cruydt Hoeck G3	11,8 kg			
Cruydt Hoeck O1	13,1 kg			

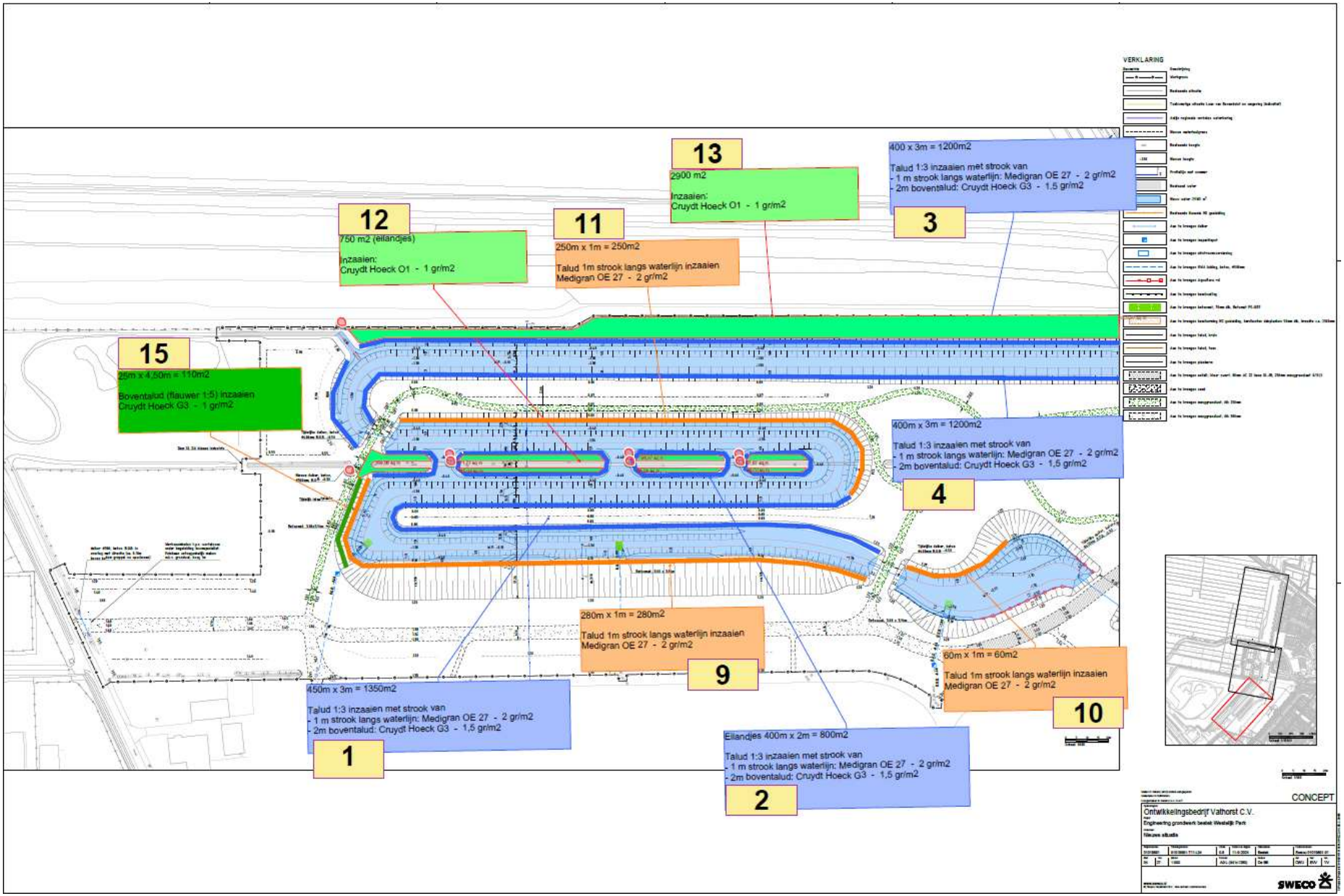

Figuur C.1|Kaart van het waterbos waarop is ingetekend waar welke mengsels moeten worden ingezaaid tijdens ronde 1

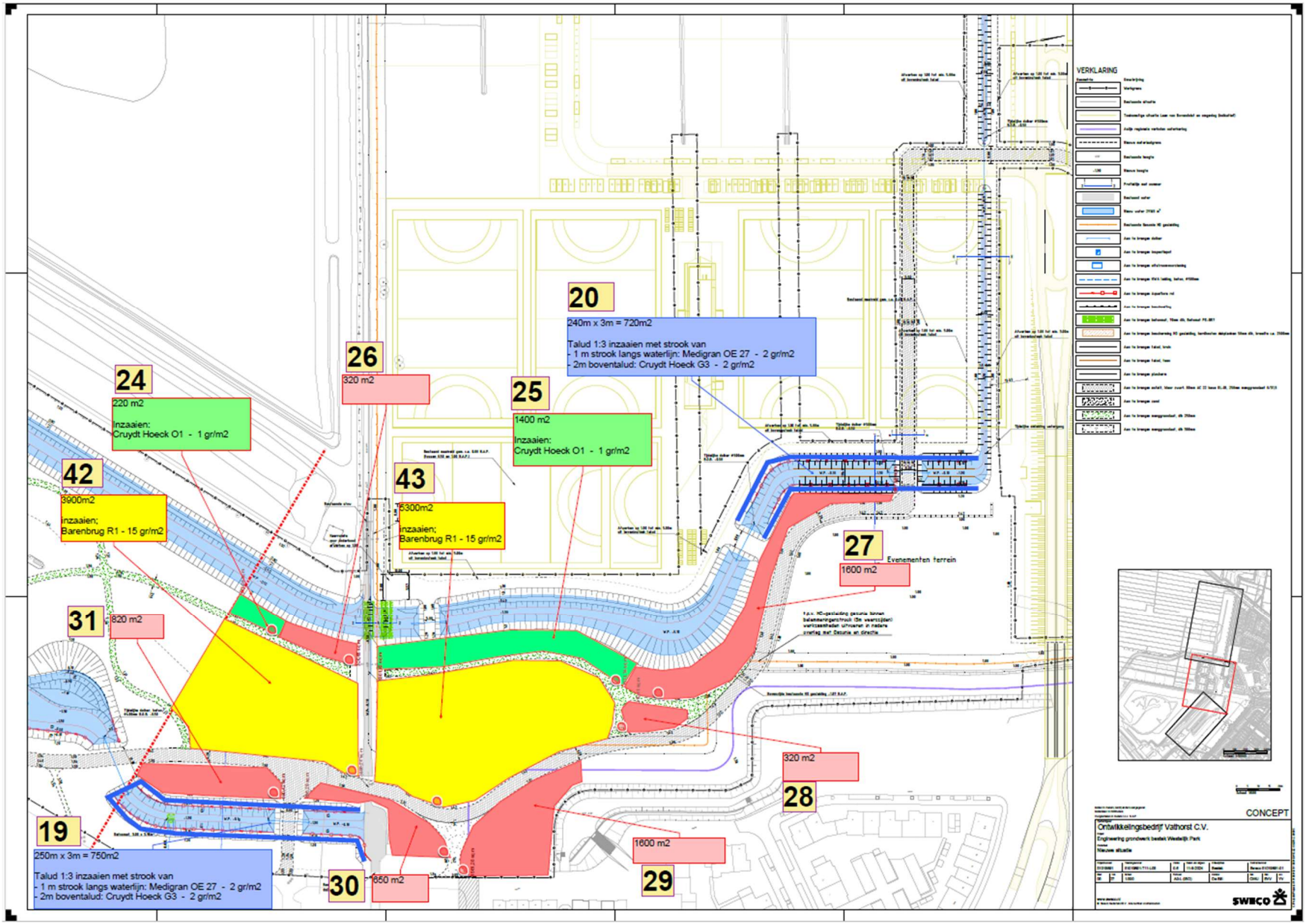

Figuur C.2|Kaart van de Parkweide waarop is ingetekend waar welke mengsels moeten worden ingezaaid tijdens ronde 1

Inzaaien Westelijk park
Zaaironde 1 - Vroege voorjaar 2025

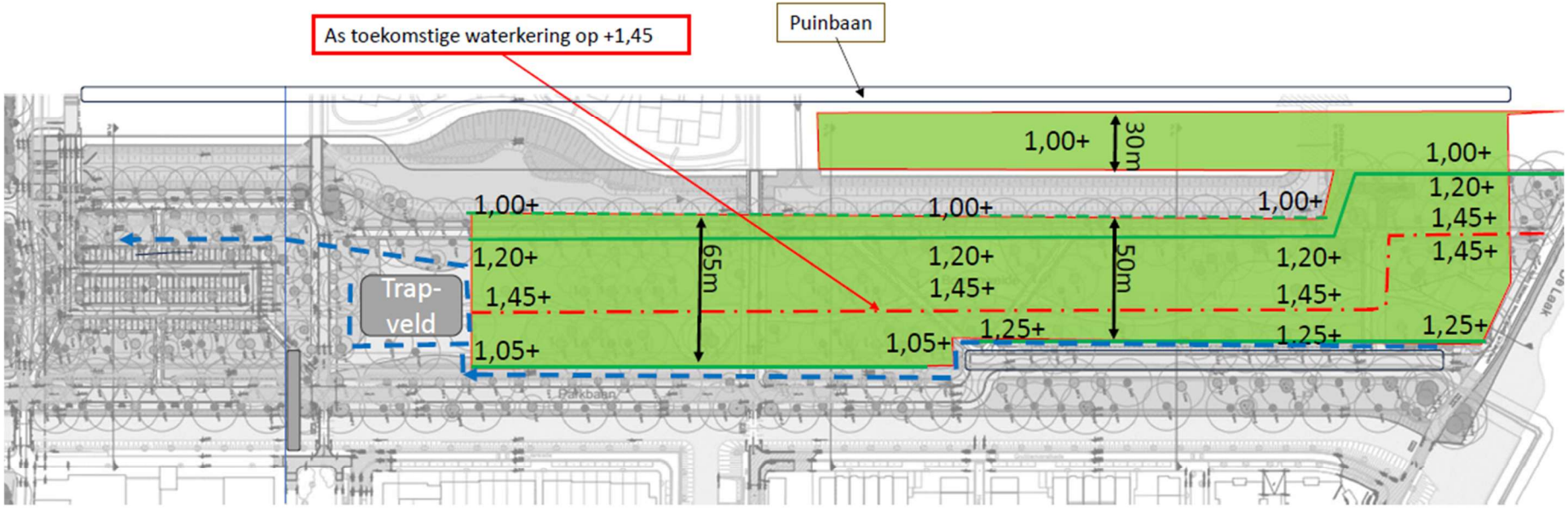

Fase 1: eind mrt / begin april
- Totaal 350 are inzaaien 1-jarig bloemmengsel

45

3,5 ha:
- Diepwoelen (80 cm)
- Profileren/kilveren
- Zaaiklaar maken
- Zaaien 1-jarig bloemmengsel

Figuur C.3|Kaart van de Bomenweide waarop is ingetekend waar welke mengsels moeten worden ingezaaid tijdens ronde 1

Mitigerende maatregelen Haas
Vroege voorjaar 2025

Fase 1: eind mrt / begin april
- Totaal 350 are inzaaien

B) 75 are:
- Woelen
- Profileren
- Zaaiklaar maken
- Zaaien (mengsel hieronder)

E) 275 are:
- Klepelen
- Frezen
- Kilveren/egaliseren
- Woelen
- Profileren
- Zaaiklaar maken
- Zaaien (mengsel hieronder)

bio gras kruidenmix extra	15	EKO engels raaigras tetra/dipl
	15	EKO engels raaigras tetra/dipl
	12	EKO timothee
	8	EKO beemdlangbloem
	10	EKO rietzwenk voeder
	5	EKO witte cultuurklaver
	5	EKO rode klaver
	6,5	EKO luzerne
	3,5	gele honingklaver
	0,5	wondklaver
	2	rolklaver
	1,5	kleine pimpernel
	6	cichorei
	4,5	peterselie
	2	EKO karwij
	0,5	wilde peen
	2,5	smalle weegbree
	0,5	duizendblad

Figuur C.4|Kaart van de percelen A t/m F en waarop is ingetekend waar welke mengsels moeten worden ingezaaid tijdens ronde 1

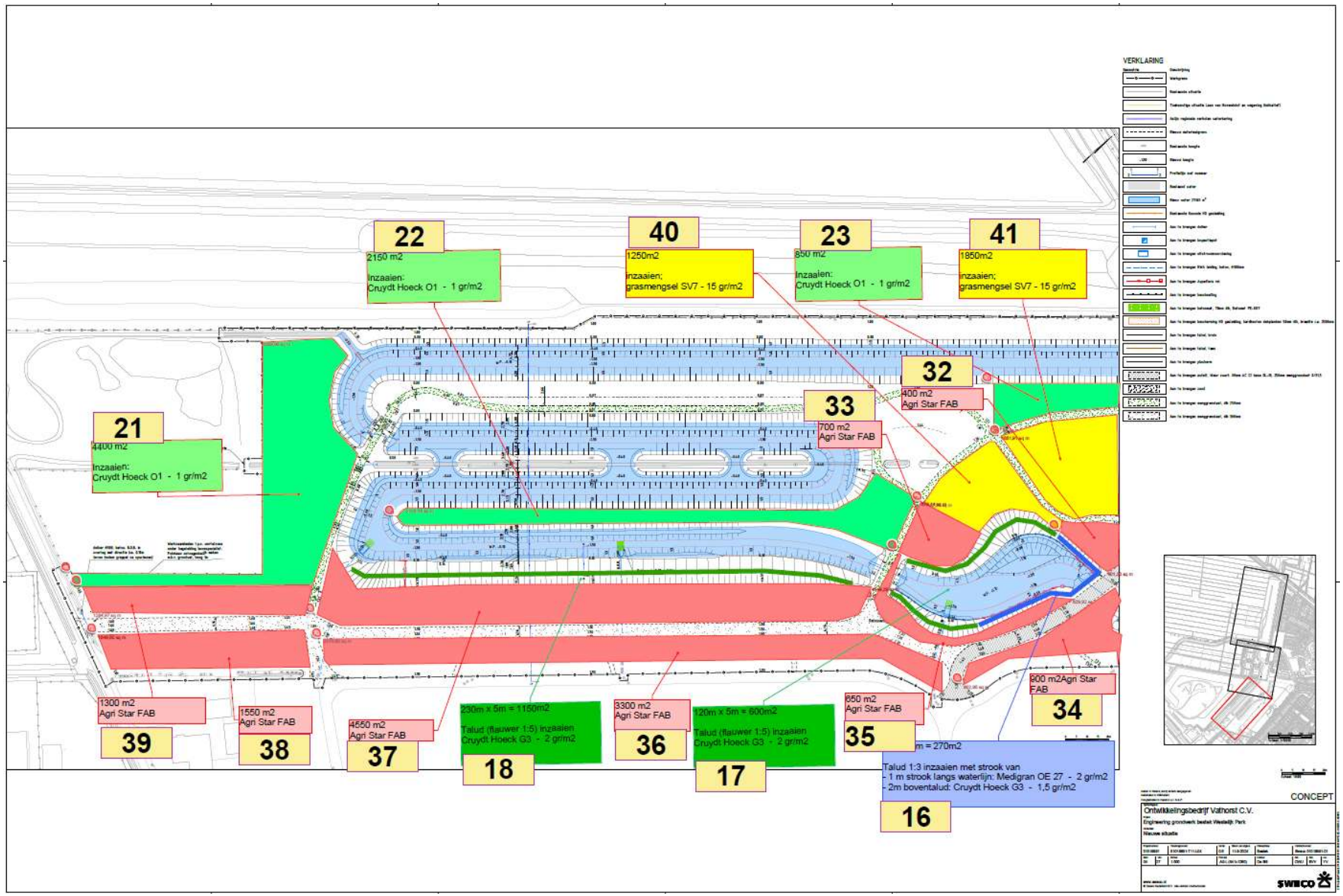

Figuur C.5|Kaart van het waterbos waarop is ingetekend waar welke mengsels moeten worden ingezaaid tijdens ronde 2

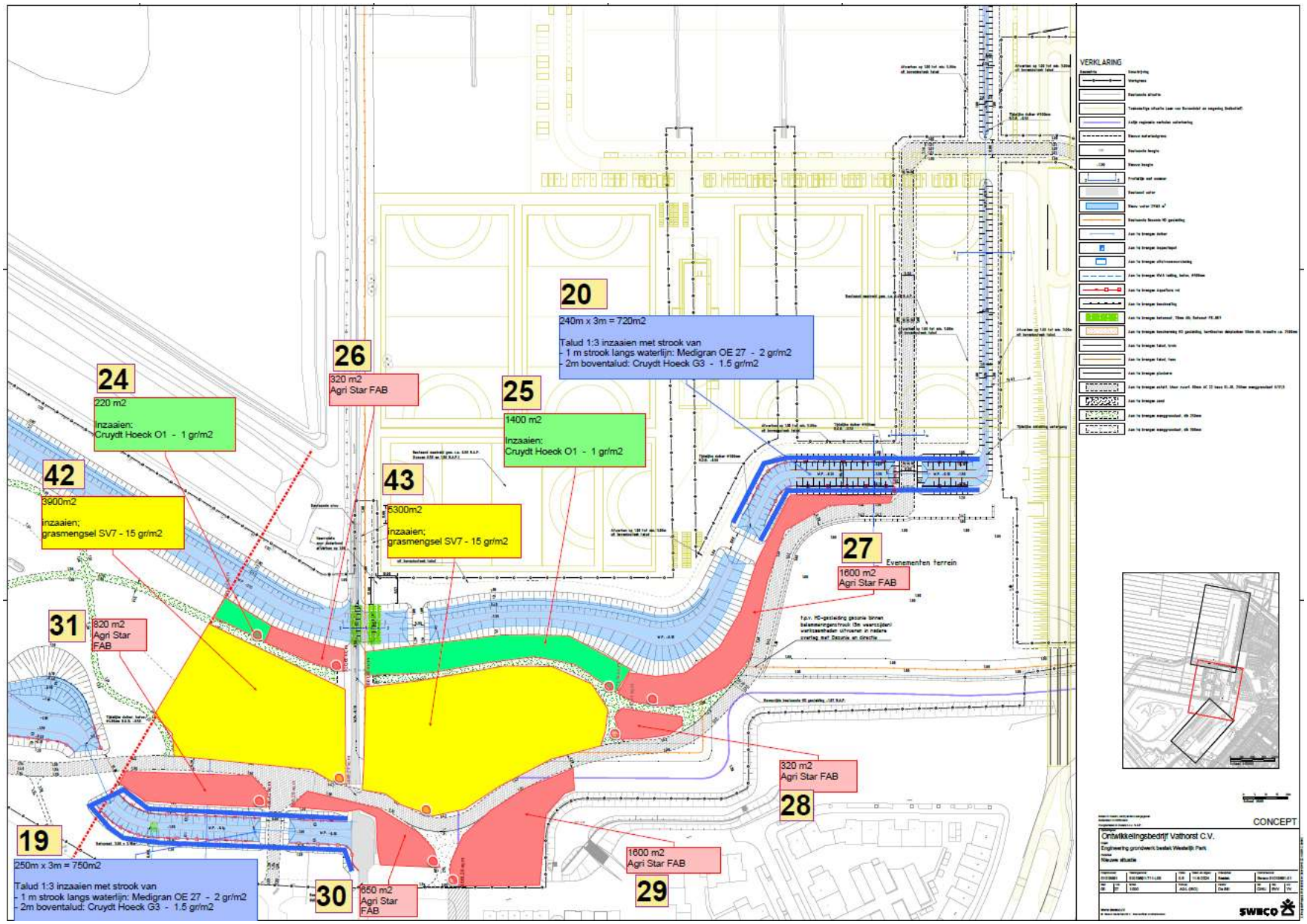

Figuur C.6|Kaart van de Parkweide waarop is ingetekend waar welke mengsels moeten worden ingezaaid tijdens ronde 2

Figuur C.7|Bovenste helft van een kaart van het Waterbos en de Parkweide waarop de te realiseren vegetatietypen en bijbehorende zaadmengsels zijn ingetekend.

Figuur C.8|Onderste helft van een kaart van het Waterbos en de Parkweide waarop de te realiseren vegetatietypen en bijbehorende zaadmengsels zijn ingetekend.